

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών

ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ενότητα 1: Οι διωγμοί στην Ανατολική Θράκη

Αν. Καθηγήτρια: Ι. Βαμβακίδου
e-mail: ibambak@uowm.gr

Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ψηφιακά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σκοπός

- Η σύνδεση γεγονότων που αφορούν σε εθνικής κλίμακας εμβέλεια, με γεγονότα ευρωπαϊκά και υπερεθνικά.

Ενότητες

- Χάρτης της περιοχής, επεξεργασία και σχολιασμός.
- Ιστορικό συγκείμενο.
- Αφορμή.
- Κίνημα Νεοτούρκων και εθνικιστική πολιτική.
- Διωγμοί Θρακών.
- Βιβλιογραφικές αναφορές.

Χάρτης ανατ. Θράκης 1922

Εποχή 1918-1922

- Περιοχή έριδας για Ελλάδα, Τουρκία, Βουλγαρία.
- Ταύτιση Μικρασιατικού εγχειρήματος με την πρόσκτηση της Ανατ. Θράκης- Μεγάλη Ιδέα.
- Η ελληνική πολιτική δεν διέγνωσε εγκαίρως τη στρατηγική σπουδαιότητα της Ανατ. Θράκης vs Τουρκία, Βουλγαρία.

Μαύρο Πάσχα 1914

- Η αφετηρία των διωγμών και της Γενοκτονίας του Ελληνισμού της Μ. Ασίας και αργότερα του Πόντου υπήρξε ο χώρος της Ανατολικής Θράκης.
- Εκεί δοκίμασαν και εφάρμοσαν για πρώτη φορά το μοντέλο των μετατοπίσεων (και διωγμών) των Ελληνικών πληθυσμών και των εθνικών εκκαθαρίσεων.
- Εκεί επέβαλαν τη γενοκτονική τους συμπεριφορά και εκεί αξιοποίησαν τα θλιβερά αποτελέσματα των πειραμάτων τους, ώστε να τα επεκτείνουν σχεδόν αμέσως (και με μεγαλύτερη επιτυχία) στη Δυτική Μικρασία και αργότερα σε κραυγαλέο βαθμό (και μεγαλύτερη αγριότητα) στον Πόντο.
 - Κ. Βακαλόπουλος (1998) Διωγμοί και Γενοκτονία του Θρακικού Ελληνισμού, ο πρώτος ξεριζωμός 1908-1917. Ηρόδοτος.

Γενοκτονία

- Το έγκλημα της Γενοκτονίας του Ελληνισμού της Ανατολής (Πόντου, Μ. Ασίας, Θράκης) αποκαλύπτουν και ομολογούν ακόμη και σύγχρονοι Τούρκοι ιστορικοί συγγραφείς, όπως ο **Φονάτ Ντουντάρ**, που μελετά τα πρόσφατα αποχαρακτηρισθέντα Τουρκικά Αρχεία της εποχής εκείνης.

Κίνημα Νεοτούρκων

- «Η εθνοτική μηχανική των Νεότουρκων και ο εκτουρκισμός της Ανατολίας» (1913 - 1918).
- Ο Φονάτ Ντουντάρ, ο «εκσκαφέας αρχείων», όπως αυτοαποκαλείται, ομολογεί σε σχετική συνέντευξή του: *«Με ενδιαφέρει, μεταξύ άλλων, το πώς η εξουσία κατέγραψε στα επίσημα έγγραφά της τις βιαιότητες που η ίδια σχεδίασε και εκτέλεσε (και που φυσικά η ίδια ποτέ δεν το παραδέχθηκε). Είχα την τύχη να είμαι ο πρώτος ερευνητής που διάβασε ορισμένα αρχεία, τα οποία αποχαρακτηρίστηκαν πρόσφατα. Τα αρχεία αυτά λοιπόν παρουσιάζουν λεπτομερώς τα στάδια που σχεδίου δράσης εναντίον του Ρωμιών που κατάρτισε το καθεστώς των Νεοτούρκων ...;»*.

Διωγμοί

- Η γενοκτονική συμπεριφορά των Νεοτούρκων:
 - Με βίαια μέσα, με εμπορικό αποκλεισμό, με βαριά φορολογία, λεηλασίες περιουσιών, τρομοκρατικές και δολοφονικές επιθέσεις, υποχρεωτικής στράτευσης, ατιμώσεις, ομαδικές σφαγές, εκτοπισμούς καταναγκαστική εργασία (τάγματα εργασίας) εξανάγκασαν τους Θρακιώτες να εγκαταλείψουν την **Αν. Θράκη**.
 - Έτσι την περίοδο 1913 - 1917, **232.000 Θρακιώτες εξαναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις εστίες και να καταφύγουν στην ελεύθερη Ελλάδα** και σε χώρες του εξωτερικού.

Αποτελέσματα I

- Άλλοι **96.000** οδηγήθηκαν στην **Μ. Ασία** σε καταναγκαστικά έργα.
- Χωριά ολόκληρα μετακινήθηκαν σε άλλες περιοχές της Θράκης για να εγκαταστήσουν σ' αυτά οι Νεότουρκοι πρόσφυγες από τη Βοσνία.
- Από τους 96.000 εκτοπισθέντες στη Μικρασία επέστρεψαν στις εστίες με τη λήξη του Α' Παγκοσμίου πολέμου μόνο **50.000**.
- Οι **46.000 Ανατολικοθρακιώτες** πέθαναν στη **Μ. Ασία** από τις αγγαρείες, τις ασθένειες, τον υποσιτισμό και τις κακουχίες.

Αποτελέσματα II

- Η Αν. Θράκη το 1910 αριθμούσε **360.000 - 370.000 Έλληνες**.
- Στην περιοχή της Αν. Θράκης παρέμειναν 30.000 - 40.000 Έλληνες, οι περισσότεροι γέροι, ανήμποροι και απροστάτευτοι.
- Κορύφωση των διωγμών σε βάρος του Ελληνικού στοιχείου υπήρξε το **Μαύρο Πάσχα του 1914** (6η Απριλίου).
Τότε αναγκάστηκε το Οικουμενικό Πατριαρχείο να κλείσει τα σχολεία και τις εκκλησίες, να κηρύξει γενικό πένθος και την Μεγάλη του Χριστού Εκκλησία εν διωγμώ και να υψώσει φωνή έντονης διαμαρτυρίας προς την υψηλή Πύλη και τις πρεσβευτικές αρχές των Μεγάλων Δυνάμεων.

Διωγμοί Θρακών - Πηγές

- Λεπτομέρειες για τη Γενοκτονία αυτή του Θρακικού Ελληνισμού μας δίνουν οι εκθέσεις προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο των κατά τόπους Μητροπολιτών, καθώς και το βιβλίο με τίτλο: «Μαύρη βίβλος» που εξέδωσε το Πατριαρχείο το 1919.

Νεότουρκοι - Διωγμοί

- Το σχέδιο των Νεότουρκων αφορούσε στο μαζικό εκτοπισμό των μη μουσουλμανικών πληθυσμών της ανατ. Θράκης στη διάρκεια του πρώτου παγκοσμίου πολέμου.
- Σύμμαχοι τους οι Γερμανοί.
- Συστάθηκε ειδικό τουρκικό κοιτάτο στη Ραιδεστό.

Βιβλιογραφία

- Εργογραφία Κ. ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ
- ΑΠ. ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Σημείωμα Αναφοράς

- Copyright Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, Βαμβακίδου Ιφιγένεια. **«Νεότερη και Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία»**. Έκδοση: 1.0. Κοζάνη 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <https://eclass.uowm.gr/courses/NURED292/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Όχι Παράγωγα Έργα Μη Εμπορική Χρήση 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Ως Μη Εμπορική ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

